

N:o 106.

Af herr **P. Zimdahl**, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande revision af förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län.*

Kungl. Maj:ts förordning af den 24 juli 1903, angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län, har, att döma af den opinion, som gjort sig gällande inom en stor del af Västerbotten, väckt ett missnöje, som kan sägas gränsa till bitterhet. Detta missnöje har riktats dels emot lagens innehåll och dels mot det sätt, hvarpå lagen inom berörde trakt i allmänhet tillämpats.

Bonden, som af ålder varit van att okvaldt nyttja och råda öfver sin egendom, har ansett sig genom berörda förordning ha blifvit försatt under ett förmynderskap, som han dels icke kan tåla och som dels icke anses tjäna till någon afsevärd nytta i och för skogens framtida bestånd. Kändt är ock, att bönderna, mindre bemedlade som de i de flesta fall äro, måste, för att kunna nödtorftigt försörja sig och de sina, känna sig hänvisade till att årligen till export försälja någon del af den på deras hemmansområden befintliga skogen, hvilken dock, på grund af den ifrågavarande lagen, måste af vederbörande skogstjänstemän vara behörigen utstämplad. Kostnaderna härför måste betalas, innan skogen afverkas, och då därtill saknas nödiga medel, händer det ej sällan, att afverkning sker utan att utstämpling skett af vederbörande skogstjänstemän. Många anse sig nämligen så godt som tvingade att för anskaffande af nödiga medel dels till erforderliga utskylder och dels i och för

försörjning af sina familjer mot sin vilja begå brott mot den gällande skogslagen, sådan den tillämpas.

Följden häraf blir helt naturligt, att på sådant sätt afverkadt virke tages i beslag vid sågar och andra upplagsplatser med däraf följande rättegångar och trakasserier. Någon ordentlig gallring af skogen anses ej heller i allmänhet kunna äga rum af det enkla skälet nämligen, att en stor del hemmansägare sakna medel till bekostande af en sådan, och säkert är, att denna kostnad skulle mången gång belöpa sig till minst hälften af det värde, skogen, stående på rot, anses hafva. För öfrigt ske stämplingarne under stor brådska och på ett så litet område som möjligt, och gallringen blir därefter. Till följd af de förluster, som på detta sätt drabbar mången hemmansägare och skogsinehafvare, uppstår ej sällan icke blott missnöje, för att ej säga hat och bitterhet, mot öfverhet, utan äfven modlöshet, hvilken gör, att många bland den själfägande bondeklassen anse icke annat återstå, än att sälja sina skogar till bolag eller andra exportörer, detta till allt annat än fromma för jordbruket och en kommande generations existens.

En stor del af befolkningen inom Väster- och Norrbottens län har ock numera insett den absoluta nödvändigheten att hushålla med och, så vidt möjligt är, spara på sina skogar, helst som de allt mer och mer börjat på ett mera effektivt sätt ägna sig åt jordbruket. Till hjälpkälla behöfva de i alla händelser få använda skogen utan den kontroll, som nu tillämpas.

Att nu gällande skogslag skulle helt och hållet upphävas utan att någonting sattes i stället, torde emellertid icke böra rekommenderas. Endast en ändring däraf är ock livad som i allmänhet åstundas. I nu sistberörda afseende har från sakkunniga håll och praktiskt erfarna män blifvit framhållet såsom önskemål:

att all stämpling af jägmästare och dess betjäning af böndernas skogar helt och hållet upphör;

att § 2 mom. 1 i ofvanbemälda skogslag ändras därhän, att såsom undermåligt anses träd, som afverkadt ej håller 6 decimaltum i genomskärning 1 ½ meter från storändan, barken oberäknad, men att ägare af skog har rättighet att till husbehof afverka äfven mindre dimensioner såsom honom godt synes och såsom varande förenligt med skogens framtida bestånd;

att momentet 2 i samma § må erhålla sådan lydelse, att virke af trädets öfre del ej må hänföras till undermåligt virke och såsom sådant tagas i beslag, där det tydligen visas eller ådagaläggas, att detta virke är taget af träd som ej är undermåligt;

att mom. 3 i samma § erhåller följande lydelse: sparre, som är bilad, så att ursprungliga tjockleken af trädet ej kan utrönas, skall, för att icke anses undermålig, hålla i omkrets vid 3 meters längd ifrån storändan 45 centimeter eller $\frac{4}{5}$ tum engelskt mått samt skarp kant vid ofvan angifna längd;

att den skog, som enligt denna lag anses för undermålig och vid laga skifte tillfaller olika hemmansägare, skall af dem inlösas mot det pris, som af godemän bestämmes;

att enligt denna lag fullmålig skog skall få fritt disponeras och till skeppning på in- och utrikes orter användas, då däremot den undermåliga skogen får användas endast till husbehof och till transport inom Norr- och Västerbotten;

att rättigheten att taga i beslag virke, som befunnits undermåligt och anses förbrutet, fortfarande må gälla såsom i §§ 5 och 6 i berörda lag är stadgadt.

Fördelarne af här åsyftade ändringar i den nu gällande skogslagen ha ansetts blifva, bland annat, att de många och för en stor del tryckande omkostnader, som nu drabba skogsägaren, försvinna, att de minsta dimensioner, som nu utstämplas och afverkas, få kvarstå, samt att ägaren af skog blir i tillfälle att så småningom afverka hvad som kan lämna någon behållning äfvensom själf omhändertaga och gallra sin skog utan förmynderskap och en alltför stor inskränkning af hans dispositionsrätt öfver sin egendom.

Dessutom har det från vissa håll påpekats såsom önskvärdt, att för åstadkommande af nödig kontroll i förevarande fall en nämnd tillsattes inom hvarje kommun, den där hade till uppgift att tillse och öfvervaka, att ungskog, synnerligast furu, under vissa dimensioner icke under några förhållanden finge afverkas, med undantag af hvad som oundgängligen erfordras i och för hemmanets och gårdens underhåll och vård.

Af det nu sagda torde tydligt nog framgå, att en förändring af lagen i fråga är af behofvet påkallad, och såsom ytterligare bevis därpå må till sist nämnas, att petitioner, undertecknade af långt mer än ett tusental hemmansägare inom de olika socknarne i norra Västerbotten, i dessa dagar inlämnas till Kungl. Maj:t, detta äfven i syfte att åvägbringa en förändring af ifrågavarande skogslag.

Under sådant förhållande och med stöd af hvad nu blifvit anfördt får jag alltså vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta en skrifvelse till

Kungl. Maj:t med anhållan, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda och för Riksdagen framlägga förslag angående förändrad lydelse af Kungl. Maj:ts nådiga förordning rörande afverkning å ungskog inom Väster- och Norrbottens län af den 24 juli 1903.

Stockholm den 27 januari 1905.

P. Zimdahl.
